

Nærings- og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Vår ref: 19/2238- 49/ GK Dir innvalg: 77 66 01 26 Deres ref.: 22/8941-1

Dato: 08.03.2023

SVAR PÅ HØRING: FORSLAG TIL TILTAK FOR BEDRE KJØNNSBALANSE I STYRER OG LEDELSE

Nærings- og fiskeridepartementet sendte 12. desember 2022 ut en høring med ulike forslag til tiltak for å bedre kjønnsbalansen i ledelsen i norske selskaper. Norges Råfisklag er ikke satt opp som høringsinstans i saken, men siden forslagene i høyeste grad berører oss som fiskesalgslag og samvirkeforetak, ønsker vi å fremme vårt syn i høringsrunden.

Representasjon i samvirkeorganisasjoner er regulert i samvirkelovens § 69,1. ledd, siste punkt. For foretak med mer enn 1000 medlemmer er det detaljerte regler for representasjon. Disse bestemmelsene gjelder ikke for foretak dersom et av kjønnene utgjør mindre enn fem prosent av medlemsmassen.

Fiskerinæringen har tradisjonelt vært et mannsdominert yrke. I dag er rundt 4.5 prosent av de manntalsførte fiskerne kvinner og dette gjenspeiler seg i sammensetningen av styrende organ i salgslag og andre fiskerorganisasjoner.

Selv om salgslagene som samvirkeforetak kommer inn under unntaksbestemmelsen i § 69 i samvirkeloven, har det de senere år vært mye oppmerksomhet rundt likestilling og den manglende kvinnerepresentasjonen i våre styrende organ. Dette har ført til at Råfisklaget har gjort vedtektsendringer som slår fast at begge kjønn skal være representert og oppfordring til valgkomiteen i salgslaget om å tenke kvinnerepresentasjon når de skal fremlegge sine forslag for årsmøtet. Dette har allerede bidratt til en positiv utvikling når det gjelder representasjon av begge kjønn.

I høringsforslaget blir det foreslått å ta bort «5 - prosentregelen» slik at alle samvirkeforetak over gitte terskelverdier for antall årsverk, drifts- og finansinntekter og medlemsmasse kommer inn under bestemmelsene om minst 40 prosent representasjon av begge kjønn.

For å oppfylle kvoteringskravet kan det bli nødvendig å søke etter kandidater utenfor medlemsorganisasjonene. Dette vil rukke ved prinsippet i samvirkemodellen om demokratisk medlemskontroll. Det er ønskelig at medlemmene i samvirkeforetakene er representert i foretakenes styrende organer. Intensjonen må være at styresammensetningen i størst mulig grad bør reflektere sammensetningen i medlemsmassen.

Med bakgrunn i den skjeve kjønnsfordelingen i fiskerinæringen vil Norges Råfisklag spille inn en alternativ tottrinnsmodell der hvert kjønn skal være representert med minst 20 prosent av styremedlemmene når ett kjønn utgjør under 10 prosent av medlemsmassen, men at den fulle kjønnskvolteringen slår inn når andelen er høyere. Dette vil ivareta hensynet til prinsippene i

samvirkemodellen. Råfisklaget mener dette er en modell som vil ha større legitimitet i vår medlemsmasse.

Hvis forslaget om 40 prosent representasjon av begge kjønn likevel blir vedtatt, forutsetter vi at det blir satt en realistisk tidsplan for gjennomføring. Vi mener det bør gis rom for en overgangsordning på inntil tre år før foretakene har alt på plass.

Pr 2022 er det registrert 10 817 fiskere herav 487 kvinner. Det er en utfordring å stimulere aktive kvinnelige fiskere til å organisere seg og delta i faglagsarbeid og derved gjøre dem til styrekandidater i salgslagene.

Dersom de foreslåtte endringer skal effektueres fra 1. januar 2024, vil det by på betydelige praktiske utfordringer for mange foretak. Ikke minst skal det rekrutteres mange nye representanter til styrene. Ifølge høringsnotatet vil de nye reglene medføre at det må oppnevnes et sted mellom 8.000 og 15.000 nye kvinnelige styremedlemmer i de berørte bedriftene og organisasjonene.

Konklusjon:

Norges Råfisklag vil foreslå en to-trinnsmodell for foretak med meget skjev kjønns sammensetning i medlemsmassen:

1. Begge kjønn skal alltid være representert i foretakets styre med minst 20 % av styremedlemmer og varamedlemmer.
2. Når hvert kjønn er representert med mer enn 10 % av medlemsmassen, skal begge kjønn være representert med mer enn 40 % av styremedlemmer og varamedlemmer jfr opprinnelig forslag fra NFD.

Hvis myndighetene gjennomfører sitt opprinnelig forslag om obligatorisk 40 % representasjon i alle berørte foretak uavhengig av sammensetningen av medlemsmassen, bør det være en overgangsperiode på tre år for foretakenes gjennomføring av pålegget.

Hvis det er behov for utfyllende informasjon om forslaget eller bestemmelsene vedrørende fiskesalgslagene, så er det bare å ta kontakt!

Med vennlig hilsen
NORGES RÅFISKLAG

Svein Ove Haugland
Administrerende direktør

Gerd I. Kristoffersen
Juridisk rådgiver

Elektronisk saksbehandling, trenger ikke handskrevet signatur

Kopi:

